

Térségi telekocsi szolgáltatás feltételeinek kialakítása

Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás

2019.

Térségi telekocsi szolgáltatás feltételeinek kialakítása

Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás

2019.

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	3
1. Célcsoportok meghatározása és helyzetük valamint igényeik meghatározása a közutaztatás számára releváns szempontok szerint	6
1.1. óvodások, közoktatásban résztvevő tanulók utaztatása.....	6
1.1.2. Speciális esetek a közoktatási intézményekkel kapcsolatos közutaztatásban.....	7
1.2. A járás lakosságának egészségügyi ellátáshoz való hozzáféréseinek biztosítása a közutaztatás vonatkozásában	8
1.3. A járáson belüli munkaerő-mobilitás elősegítése és biztosítása a közutaztatás eszközével	10
2. A közösségi szerveződésű közösségi utaztatás, a telekocsizás járáson belüli kiépülésének előnyei	13
3. Az iránytaxik bevezetésének előnyei.....	15
4. A tömegközlekedési feltételek javításának előnyei	17
5. A közutaztatás lehetőségeinek kiépülését célzó kampány, tájékoztatás, kommunikációs csatornák	18
5.1. A lakosság körében, kiemelt figyelemmel a munkaerő mobilitás szempontjaira, a közutaztatási szolgáltatás igényfelmérésének lehetőségei.....	18
5.2. Célcsoportonként megvalósuló tájékoztatási felületek kidolgozása.....	19
6. A telekocsi rendszer és az iránytaxik bevezetésének munkahelyteremtő és településközi struktúraemelő szerepe	23
6.1. A lakosság közutaztatásba való bekapcsolódási lehetőségének elősegítése személyszállító mikro vállalkozások indításának támogatásával	24
6.1.1. Tájékoztatás, propagálás	25
6.1.2. Képzés.....	26
6.1.3. Jogi tanácsadás.....	27
6.1.4. Összehangolt működési feltételek kialakításának elősegítése.....	27
7. Összegzés.....	28

Térségi telekocsi szolgáltatás feltételeinek kialakítása

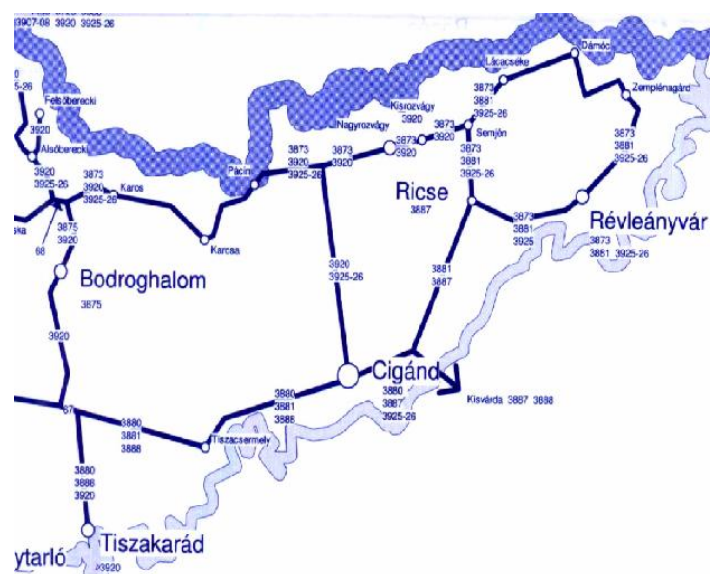
Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás

2019.

Bevezetés

A járás gazdasági szerkezetének egyik leggyengébb pontja – az alacsonyan képzett munkaerő és a szélsőségesen kicsi aktivitási szint, valamint a foglalkoztatók hiánya mellett – a közlekedés. Eltekintve a Sárospatakhoz és Sátoraljaújhelyhez közeli 4 településtől (ahol a népesség 14-15 %-a él), a Járásban élők túlnyomó többsége „közlekedési szegény” – azaz ahhoz, hogy rendszeresen elérhesse a városi szolgáltatásokat, jövedelmének jóval több mint 10 %-át kellene közlekedésre fordítania.

Az alapprobléma az, hogy a városi térségektől való távolság növekedésével növekszik az alacsony jövedelmek aránya, azaz növekszik a közlekedési szegénység. Ez pontosan ellentétes azzal, ami a modern társadalmakban elvárható, ott ugyanis a magasabb státuszúak engedhetik meg maguknak, hogy kiköltözzenek a városokból.

1. ábra: Autóbusz közlekedési kapcsolatok a Cigándi járásban (Forrás: google Térkép,)

Térségi telekocsi szolgáltatás feltételeinek kialakítása

Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás

2019.

A közlekedési összeköttetések hiánya és drágasága azt is jelenti, hogy az itt lakók el vannak zárva a városi szolgáltatásoktól, ami talán kevésbé jelent társadalmi problémát a nyugdíjasok esetében (amennyiben az egészségügyi szolgáltatások jól vannak megszervezve), de ellehetetleníti az alacsony képzettségű, rossz munkaerő-piaci pozícióval rendelkező csoportokat, illetve alacsony- vagy hiányosan működtetett alapszolgáltatások és szakszolgáltatások elérését pl. a gyerekesek és általában a gyerekek számára.

A bodrogközi népesség száma az elmúlt évtizedek során radikálisan lecsökkent, amiben nem az alacsony születési számok, hanem a magas elvándorlás játsza és játszotta a legfontosabb szerepet. A fiatal, képzett munkavállalók elköltöznek, és a képzetlen, munkanélküli csoportok (köztük jelentős számban roma családok) költöznek be a térségbe, és ez hozzájárul a térség társadalmi problémáinak sűrűsödéséhez.

Mindez tovább gyengíti a térség összeköttetési hálózatának kifizetődését: a népességcsökkenés tovább drágítja a tömegközlekedést, mert csökkenti a szolgáltatások kihasználtságát. A magán-megoldások nem tudják kompenzálni ezt a hiányt: a 100 lakosra jutó gépkocsik száma fele az országos átlagnak (30 % helyett 17 %).

A közutaztatás felelőssége széles spektrumban meghatározott társadalmi csoportokra terjed ki, korosztálytól, utazási szándéktól, anyagi lehetőségektől függően és kiemelt figyelemmel a sebezhetőbb csoportok egyedi igényeinek tekintetében. A városiasodás folyamatai és a járásokban a szolgáltatások elérhetőségének koncentráltasága jelentősen megnövelik és fontossá teszik az infrastrukturális igényeket. Minthogy a Cigándi Járásban vasút hálózat nincs kiépülve, a közutaztatás fejlesztésének kulcseleme az autóbusszal végzett közösségi közlekedés modelljének megújulása, a nagyobb költséghatékonyság és a minőségibb elvárások érvényesítése a helyi menetrend szerinti autóbusszos személyszállításban.

Térségi telekocsi szolgáltatás feltételeinek kialakítása

Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás

2019.

Ezen felül, különösen a járáson belüli munkaerő mobilitás igényeire reflektálva és ahhoz igazodva szükséges, a közutaztatás mellett, hatékony, gazdaságos, rugalmas és átlátható közösségi utaztatási rendszer kiépülésének propagálása, segítése, optimalizálása és általánossá válásának elősegítése.

A közutaztatás innovációja és hatékonyságának javítása valamint propagálása, valamint a közösségi utaztatás nagyvárosokban és agglomerációkban már általánosan elterjedt és jól működő lehetőségeinek bevezetése, ismertetése és optimalizálása egyfelől a járás átfogó strukturális működésének egyik kulcsmotívuma, másfelől a lakosság szükségének és igényeinek megfelelően specifikus kritériumok teljesítését szolgálja. Ezen célokon felül jelentős eredményekkel szolgál a környezetterhelés csökkentése érdekében, minthogy felváltja az egyéni személygépkocsi-használatot, illetve pozitívan formálja annak általánosan bevett normáját.

Amint a célok és elővételezett eredmények több irányba mutatnak, ennek megfelelően a megvalósításhoz és a teljes eredményességhez több lépésből álló, dinamikus akcióterv szükséges. Ennek kifejtéséhez mindenek előtt célcsoportokra kell osztani a lakosságot, felmérve a megállapított célcsoportok igényeit, szükségait, szokásait, jellemzőit, hozzáállását a közlekedésre vonatkozóan.

1. Célcsoportok meghatározása és helyzetük valamint igényeik meghatározása a közutaztatás számára releváns szempontok szerint

1.1. óvodások, közoktatásban résztvevő tanulók utaztatása

Az óvodások és minden tanköteles tanuló ingyenes utaztatása az oktatási és nevelési intézmények és a lakóhely között az óvodafenntartók, iskolafenntartók és az önkormányzatok közös feladata és kötelessége, állami feladat. Lakóhely hiányában a tartózkodási hely szerint illetékes települési önkormányzat köteles megtéríteni a kötelező felvételt biztosító óvoda intézményébe való utazás költségeit, valamint köteles gondoskodni kísérő személyről óvodáskorú gyermek részére. Iskolák esetében az utazásról a fenntartó gondoskodik. A szolgáltatást az intézmények és önkormányzatok a tanév kezdetétől annak utolsó napjáig terjedő időtartamra kötelesek biztosítani. A nyári időszakot illetően kisebb jármű biztosítása elegendő a szállítás biztosításához, tekintve, hogy ekkor már csak óvodások szállítása történik, ennek a szolgáltatásnak a fenntartása egészen a nevelési intézmény nyári zárva tartásának kezdetéig szükséges. Erre a célra az önkormányzatnak saját forrás biztosításáról kell gondoskodnia, éppen ezért célszerű az iskolások utaztatásától független óvodai utaztatás esetére kevesebb férőhellyel rendelkező kisbusz bevonása – így csökkentve az önkormányzat kiadásait.

A kiskorú gyermekek és tanulók a járáson belül adott esetben nagyobb távok megtételére kényszerülnek, ezzel jelentősen megnövekedett balesetveszélynek és többlet tehernek vannak kitéve. A balesetbiztos utazás, a megfelelő, kényelmes utazási körülmények, a pontosan betartott és az iskolakezdéshez helyesen, testreszabottan, tudatosan igazított menetrend kiemelt fontossággal bír mind a fiatalság fizikai és mentális egészsége szempontjából és személyi jogainak, a közintézményt bíró település lakosságának megfelelő esélyegyenlőségi jogainak biztosítása érdekében. Ezen felül annak érdekében is kulcsfontosságú a köznevelési- és közoktatási intézményekkel, szakképzést biztosító intézményekkel kapcsolatos közutaztatás kérdése, hogy ez a terület semmiképpen ne akadályozza, hanem biztosítsa és elősegítse a szabad szakmaválasztás jogát a fiatalok számára.

Térségi telekocsi szolgáltatás feltételeinek kialakítása

Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás

2019.

1.1.2. Speciális esetek a közoktatási intézményekkel kapcsolatos közutaztatásban

Különleges esetek biztosításáról is gondoskodnia kell a közintézményeknek és kötelessége a lakosság tájékoztatása ezen specifikus esetek lehetőségeiről, igénybe vehető szolgáltatásairól. Így a kollégiumok és a lakóhely közötti utazási költség megtérítésének lehetőségéről, az érettségiző tanulók utaztatásának lehetőségéről a „közösségi foglalkozások” helyszínére. Szintén állami felelősségvállalás kérdése a tanítási időben szervezett iskolán kívüli ingyenes foglalkozásokon való részvétel érdekében az utaztatás biztosítása. Értendő ez alatt például úszásoktatás, tanulmányi kirándulás, múzeumlátogatás, stb. Ugyanitt értendő óvodai csoportok bábszínházba, játszóházakba való eljuttatásának feladata, a tehetséggondozás kérdéskörével összekapcsolva az iskolás tanulók diákolimpiára, tanulmányi versenyekre történő utaztatása. Ezeken felül a fiatalok esélyegyenlőségének biztosítása érdekében elengedhetetlen, hogy megfontolás tárgya legyen a közintézmények számára, hogy támogassák a járáson belül a kisközségekről érkezők számára a közintézményeken kívüli, tanítási időn kívül szervezett foglalkozásokon való részvételt a biztonságos utaztatás lehetőségének biztosításával. Ez alatt értett a járásközpontban vagy Ricse nagyközségben elérhető zenekari, tánc- és sportlehetőségek eléréséhez szükséges utazás támogatása. Ezen felül önkormányzati és intézményfenntartói felelősség az iskolai csoportok utaztatásának biztosítása versenyekre, múzeum- és színházlátogatásra, ünnepi rendezvényekre.

Fontos megjegyezni, hogy a köznevelésben- és közoktatásban résztvevő célcsoport utaztatásának kérdése kétirányú feladatokat tűz ki célul. A kiskorúak közutaztatása biztonságának, higiéniai biztosításának fenntarthatósága érdekében elengedhetetlen a családok és a fiatalok figyelmének felhívása az egyéni felelősségvállalás tudatosítására, a közutaztatásban való részvétel alapvető előírásainak és szabályainak betartására és szociál-etikai szabályaira.

1.2. A járás lakosságának egészségügyi ellátáshoz való hozzáféréseinek biztosítása a közutaztatás vonatkozásában

A Cigándi Járás legfőbb központi szakellátója a Bodrogközi Kistérség Járóbeteg Szakellátó Központ, mely Cigánd járásszékhelyen található. A betegszállítás, vagyis a beteg személy egészségügyi szolgáltatóhoz és az egészségügyi szolgáltatótól az otthonába történő szállítás biztosítása az Országos Egészségbiztosítási Pénztár finanszírozásában állami feladat. A betegszállítás igénylésére való jogosultságot az orvos vagy az általa kijelölt egészségügyi dolgozó állapíthatja meg és rendelheti meg. A betegszállítás többféle módjának végrehajtására lehetőséget kell biztosítani. Egyedi vagy más betegekkel együttes szállítás megvalósulhat ülőbeteg-szállító járművel. A betegszállítás történhet tervezett időpontokban, meghatározott időpontra kérve, ezzel a tervezési fázissal növelve a betegszállítás, az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosításának költséghatékonyságát, egyúttal segítve a szakellátások gördülékeny munkafolyamatát. Ezáltal a betegszállítás kérdésében a szakellátó részéről e tekintetben is strukturált együttműködés szükséges – ennek megvalósulását összehangoltan szerkeszthető, fejlesztett adatbázis létrehozása teszi lehetővé, egyúttal a szakorvosokat tehermentesítve az adminisztratív feladatok elvégzésére vonatkozóan. A beutalásra jogosult orvos elrendelése alapján teljesíthető, kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegszállításra igény szerint betegkísérő közreműködés biztosítása is szükséges.

A betegszállítás lehetőségéről való tájékoztatás a járáson belül azokban az esetekben merülnek fel szükséges szempontként, mely esetek nem vonják maguk után a betegszállítás kérdésének magától értetődő jellegét mint például a speciális testhelyzetben való szállíthatóság esetét vagy a fertőzésveszély, esetleg kóros magatartás miatt szokványos közlekedési eszközök használatának kizárása. A betegszállításra való jogosultság megilleti a mozgásában korlátozott beteget, a járóképtelen vagy egészségi állapota miatt a szokványos közlekedési eszközök veszélyeztetettségének kitett beteget.

Térségi telekocsi szolgáltatás feltételeinek kialakítása

Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás

2019.

Akkor is megilleti a beteget a betegszállítás biztosítása, ha a gyógyintézetből való elbocsátás adott idejében nem áll a beteg rendelkezésére tömegközlekedési eszköz, illetve szintén az egészségügyi intézményből tartózkodási helyre történő elbocsátás céljából jogosult betegszállításra a beteg, amennyiben kúraszerű kezelés céljából történik a kezelése, tehát ellátásának eredményességét a tömegközlekedési vagy más szokásos közlekedési eszköz hiánya vagy annak igénybevételeből eredő késedelem vagy más tényező veszélyeztetné. A kifüggesztéssel, kiadványokban való cikkek tudatosításával, tájékoztatással elengedhetetlen, kiemelten az idős korosztály számára, annak érdekében, hogy az egészségügyi ellátás elérhetősége minden esetben adott legyen számukra. Célszerű a betegszállító szolgáltató területi ellátási kötelezettségének területi elérhetőségeinek ismertetése a betegek számára.

Kiemelten fontos tehát a járás lakosságának járóbeteg szakellátó és egyéb egészségügyi ellátást biztosító intézményeinek elérhetőségét szolgáló intézkedések fejlesztése. Ennek érdekében a szakrendelések közötti hatékony kapcsolat és információs rendszer, adatbázis létrehozása és működtetése. Ez nem csupán a járás kisközsegeinek sebezhetőbb csoportba tartozó lakosságának könnyíti meg az egészségügyi szakellátásokhoz való hozzáférést, hanem segít a betegellátás folyamatosságának biztosításában. Emellett a lakosság lehetőségeinek tájékozódását szolgáló kiemelten fontos a betegszállítási információk szakterületekre történő kifüggesztése és a honlap segítségével való ismertetése.

1.3. A járáson belüli munkaerő-mobilitás elősegítése és biztosítása a közutaztatás eszközével

A járás munkavállalói az otthonukhoz és a megszokott életterükhöz ragaszkodva jellemzően inkább vállalják az ingázás mindennapos fáradalmait mint a munkásszállók igénybevételének lehetőségét. Az ingázók számának évről-évre való növekedését a népszámlálási adatok is bizonyítják. Ez azt jelenti, hogy nincs általános hajlandóság a magyar lakosság részéről a lakhely végleges elhagyására, azonban egyre nyitottabb a lakosság és leginkább kényszer hatására vállalja a foglalkoztatottságért, a megélhetést biztosító munkalehetőségért a mind idő, mind távolság szempontjából tekintve hosszabb utazást a lakhelye és a munkahelye között. A magyar társadalom „helyhez” kötött attitűdje segíti a járások népességének megtartását, fenntartását és a munkaerőforrás folytonosságának fenntartását biztosítja.

A járásban elérhető munkalehetőségek is leképezik a Magyarországra is érvényes koncentrált mintázatot, illetve a szakismeret tekintetében való munkaerő-elosztottság nem feltétlenül felel meg a lakosság lakóhely szerinti meghatározottságának. Ezek fényében a járás munkaerőforrás biztosításának és működésének fenntartása szempontjából különösen nagy jelentőséggel bír a közutaztatás tudatos, igényfelmérések alapján a lakosság igényéhez szabott, rugalmas és megbízható működtetése és innovációja. Azért is különösen fontos kérdés ez, minthogy a felmérések alapján a legfiatalabb, 20 év alatti magyar lakosság esetében a mobilitási hajlandóság jóval magasabb mint az európai átlag. Ennek tükrében a járás fiatal lakosságának megtartása kiemelt feladat. A járás fennmaradását szolgálja az a cél, hogy a közutaztatás újjászervezésével és újragondolásával, friss elemek bevezetésével a fiatal lakosság számára lehetőséget biztosítson a szakismereteinek, végzettségének megfelelő munkavégzés helyszínének gyors, megbízható, kényelmes és méltányos eléréséhez.

Térségi telekocsi szolgáltatás feltételeinek kialakítása

Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás

2019.

Mind a munkaerőhiány kiküszöbölésére és ugyanakkor a munkanélküliség csökkentése szempontjából kiemelt eredményeket lehet elérni a hátrányos helyzetű, sérülékenyebb csoportok számára biztosított információs lehetőségek biztosításával. Az állami és önkormányzati mobilitási támogatások ismertetése kiszélesíti a munkahelyválasztás területi lefedettségét a járáson belül. Mobilitási támogatásokat vehetnek igénybe a munkavállalók helyközi utazási támogatás formájában, csoportos személyszállítás formájában, akár vissza nem térítendő formában. Fontos ismertetni a támogatás iránti kérelem jogi feltételeit. Az információk eljuttatása a célcsoportokhoz nem elegendő, ha a kérelem benyújtásának helyén kifüggesztéssel történik. Ezen felül a mobilitási támogatások lehetőségeiről való tájékoztatás szélesítheti a munkalehetőségek keresésének területi perspektíváját. Ki kell bővíteni a tájékoztatási platformot a települések honlapján való feltüntetéssel, helyi televízióban interjú műsor keretében való tájékoztatással és nyomtatott sajtótermékben való feltüntetéssel.

Az anyagi támogatás lehetőségein felül a közutaztatás és az önkormányzatok közös és kitüntetett feladata és érdeke, mely egybeesik a lakosság igényeivel és érdekeivel, a komplex igényfelmérés alapján optimalizált menetrendek kialakítása. Figyelmet kell fordítaniuk a menetrendeknek a termelő üzemek műszakbeosztásához.

Mindezek mellett a tömegközlekedéssel történő közutaztatás nem képes minden felmerülő nehézséget kiküszöbölni, a rugalmasság és hatékonyság szempontjából a legcélravezetőbb, mindezek mellett anyagilag mind az önkormányzatoknak, a munkáltatóknak és egyben mind a munkavállalóknak méltányos megoldás a közösségi utazásszervezés már kifejlesztett és jól működő, a fővárosban és agglomerációiban általánosan alkalmazott platformok és közösségi médiumokon keresztül.

A közösségi közlekedésszervezés propagálása, kialakítása és elterjesztése számos hasznot nyújt az önkormányzatoknak, a munkáltatóknak és kiemelt lehetőségeket és megoldásokat szolgáltat a munkavállalóknak, akik a járáson belül a lakóhelyüktől távolabb vállalnak munkát.

Térségi telekocsi szolgáltatás feltételeinek kialakítása

Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás

2019.

Legfőbb szempontjai ezeknek a munkavállalóknak – és egyben a munkaadóknak – az utas szolgáltatás műszakbeosztáshoz való igazodása és a lakóhelyhez való minél közelebbi szállítás lehetősége. A közösségi szervezés keretében megvalósuló munkaerő szállítás lehetőséget nyújt az alkalmazottak háztól-házig való szállítására. A kifejezetten a dolgozószállításhoz kifejlesztett, szinte menetrendszerinti utaztatásra felkészült közösségi utaztatási rendszer alkalmas a műszakrendhez rugalmasan igazított járatok indítására és az utasok nyomon követésére. Segíti a járás különböző pontjairól érkező munkavállalók átszállás nélküli, lehető legkevesebb utazási idővel történő munkahelyre érkezését. A tömegközlekedésnél komfortosabb utazási körülményeket tesz lehetővé, mérethatékony megoldásokkal, ezzel növelve a dolgozók munkahelyi teljesítőképességét is, valamint biztosítja, hogy a munkavállalók a megfelelő helyen és időben meg tudják kezdeni a munkavégzést.

A közösségi utaztatás szervezés kiépítésével összekötve szintén lehetőséget biztosít a munkaadók és kormányhivatalok felé támogatási kérelmek benyújtásának lehetősége. Ezzel kapcsolatosan csoportos személyszállításnak minősül, ha a munkaadó saját vagy bérelt autóbusszal, mikrobusszal vagy esetleg személygépkocsival, vagy erre a célra igénybevett szolgáltatás útján, a munkaadóhoz vezető útvonalon egy vagy több településről legalább négy munkavállaló szállításáról gondoskodik. Azokban az esetekben vehető igénybe a támogatás, ha a munkavállalók munkába helyezésének, illetve munkahelyük megtartásának segítésének érdekében elengedhetetlen az utaztatás megszervezése, mert a lakóhely és a munkahely közötti tömegközlekedési eszközökkel történő oda-vissza utazás nem, vagy csak aránytalan nehézségekkel oldható meg. A támogatásnak a mértéke a csoportos személyszállításban érintett munkavállalók lakóhelyétől vagy tartózkodási helyétől a munkahelyéig tartó útvonalra vonatkozó autóbusszbérletek árának a munkaadót terhelő részéig terjedhet ki. Ezt a mobilitási támogatástípust legfeljebb egy évre állapíthatják meg.

Mind a munkavállalók, mind a munkaadók és egyben az önkormányzatok közös érdeke tehát a költséghatékony, mégis rugalmas logisztikai rendszer kiépítése a munkaerő szállításban.

2. A közösségi szerveződésű közösségi utaztatás, a telekocsizás járáson belüli kiépülésének előnyei

Az új Nemzeti Energiastratégia, mely nemrégiben jelent meg, Magyarország energiafelhasználási terveit írja le, 2030-ig előrevetítve.

A közösségi autóhasználat Magyarországon viszonylag frissen elterjedt formája, a telekocsizás, a közlekedési erőforrások, személyautók hatékonyabb kihasználásának lehetőségét nyújtja. A forgalomban lévő személyautók a lehető legnagyobb mértékben kihasználtak, nem egy ember ül minden autóban, hanem az autósok megosztják a szabad helyeket, az utasok – és esetenként más autósok – pedig becsatlakoznak hozzájuk. Ezen a módon a lehető leghatékonyabban használhatják ki a tulajdonosok a személyautójukat, illetve akár kevesebb autó is elegendő lehet több személy elszállítására. Ezzel a lehetőséggel élve összességében “zöldebben” tud működni a járás a mindennapokban.

A fent nevezett tervezet *Energiahatékonyság* című fejezetéből derül ki, hogy az állam a közlekedési energiafelhasználás növekedési ütemének mérséklése érdekében – többek között – az alternatív közlekedési módok, a car sharing ösztönzését kifejezetten támogatja. Tehát az állam kifejezetten tervez a telekocsizással és támogatott lehetőségként tekint rá az utaztatásra vonatkozó közszolgáltatások kiegészítési lehetőségeként és a környezettudatosság és fenntarthatóság lakossági felelősségvállalásának jelentőségének tudatosításában.

A közösségi utaztatás, a személyautók és adott esetben ebből a célból működtetett kisbuszok minél több utast szállító és költségmegosztó rendszere, általánosan elterjedt neve szerint telekocsizás, már évtizedek óta kiépült, kifejlesztett és kiforrott rendszer. Magyarországon az elmúlt években nőtt meg jelentősen a népszerűsége, különösen a fővárosba és nagy városokba áramló munkaerő és oktatási intézmények igénybevétele céljából a fiatalok körében.

Világszerte egyre több cég foglalkozik telekocsizással és számtalan magánszemély indított sikeresen működő és egyre bővülő kapacitású vállalkozást a telekocsizásra épülve. Ez a trend Amerikából indult az 1970-es évek végén, költségcsökkentés címszó alatt, az üzemanyag

Térségi telekocsi szolgáltatás feltételeinek kialakítása

Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás

2019.

fogyasztás és a káros anyag kibocsátás csökkentése érdekében. Elterjedésének hatása van a balesetek számának csökkentésében, a parkolóhelyek zsúfoltságának csökkentésében a szolgáltatások környezetében valamint a nagy települések központjának forgalmi torlódásának redukálásában. A tömegközlekedést kiegészítően komfortos és praktikus alternatívát kínál, akár a háztól-házig való, előre egyeztetett időpont szerint megbízható és ellenőrizhetően biztosított keretek szerint.

Magánszemélyek saját személyautó birtokában is részei lehetnek a rendszernek, akár rendszerszintű, akár alkalmi bekapcsolódás formájában, ezzel csökkentve saját utazási költségeiket vagy akár növelve bevételüket egyszerű és legális, ellenőrzött és megbízható keretek között. Ezen felül sokan építenek ki teljes munkaidőben végzett vállalkozást; ezeknek a vállalkozásoknak a döntő többsége sikeresnek bizonyul és alapos, szervezett kiépítése révén akár annyira bővíthet, hogy a vezetői tevékenységre alkalmazott vagy akár több alkalmazott felvételével munkaszervezői feladatok lehetőségét kínálja. Ebben a tekintetben munkahelyteremtő lehetőség a járás lakossága számára. Magyarországról több cég és applikáció képviselteti magát a nemzetközi szinten legnagyobb cégek és applikációk listáján. Ilyen többek között az Oszkár, a Blablacar, a Karzoo, stb.

Utazz, Spórolj, Barátkozz,
Telekocsizz!

 Oszkár
Telekocsi

www.oszkar.com

3. Az iránytaxik bevezetésének előnyei

A telekocsi állami szinten elismert és nyilvánvaló társadalmi haszonnal bíró lehetősége nyugati kezdeményezésű gyökerekkel bír. Magyarország mint kelet- és nyugat történelmileg közvetítő szerepet képviselő ország keleti gyökerekkel rendelkező lehetőségek megfontolásában is eredménnyel gondolkodhat. A közutaztatás szempontjából erre kiváló lehetőség az iránytaxik bevezetésének szintén állami szinten megfontolásra méltatott bevezetése, ami kifejezetten a járások kistélepülésein élő lakosságának nyújthat rugalmas, biztonságos és megbízható, költséghatékony és életvitelnek megfelelő megoldást a munkaerő-mobilitás terén illetve a nevelési- és közoktatási intézmények elérése céljából.

Rendeltetése szerint az iránytaxi zsákfalukból, a települések kisközségeiből vinné nagyobb településekre vagy főút melletti buszmegállókhöz az utasokat, akár személygépkocsik, akár igény szerint nagyobb létszámú utazóközösség befogadására alkalmas kisbusz működtetésével. A hagyományos tömegközlekedési eszközökkel szemben az a különlegessége, melyben rugalmassága rejlik, hogy nem rendelkezik menetrenddel, sem előzetesen rögzített útvonallal. Cserébe, rendeltetési céljának megfelelően kevesebb települést jár be üresen mint a hagyományosan bevett és megszokott, működésben maradó menetrend szerinti buszok. Ezáltal is hozzájárul a környezetszennyezés redukálásához és javítja a fenntartó költséghatékonysági mutatóját.

Az iránytaxik, mint korábban utaltunk keleti gyökerükre, eddig jellemzően a fejlődő, közel-keleti és afrikai országokban voltak elterjedtek, de a fejlesztési minisztérium üdvözlőné az iránytaxik bevezetésének kezdeményezéseit Magyarországon, felismerve az iránytaxik bevezetésében a járások kistélepülései lakosságának ebben rejlő előnyeit valamint a munkaerő áramlás megbízhatóságának, rugalmasságának előmozdító tényezőjét.

Térségi telekocsi szolgáltatás feltételeinek kialakítása

Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás

2019.

Ennek az igényvezérelt közlekedési formának a résztvevői a tömegközlekedéssel megfelelő arányú anyagi tehernek vannak kitéve, hiszen annak megfelelő közszolgáltatás igénybevételéről van szó, azonban rugalmasabb és igény szerint befolyásolható és módosítható többletlehetőségeket nyernek vele. A tömegközlekedés menetrendszerint csökkentett járatai esetén a kis forgalmú időszakokban helyettesítő funkciót tölthet be, egyéni igényekhez igazodva. Ezeket a funkciókat elérendő az iránytaxi szolgáltatás már információs technológiai eszközök alkalmazásával való szervezést is szükségessé tehet. Az iránytaxi üzemeltetője lehet magánszemély, cég vagy akár önkormányzat.

Nyugati országokban is felismerték már az iránytaxi rendszer előnyeit. Egy már kiépült példa az iránytaxi helyi viszonyokhoz igazítottan módosított formája a bécsi Astax szolgáltatás (Anrufsammelntaxi), amely lényege szerint csak akkor indít autóbust a végállomásra, ha azt valamely utas telefonon igényként jelzi, megnevezve a megállót, melyben fel szeretne szállni és jelezve úti célját. Az Astaxot a bécsi közlekedési cég üzemelteti majdnem húsz útvonalon. Általában éjszaka és hajnalban működik a rendszer.

Szintén az iránytaxihoz hasonlítható rendszerében az a nyíregyházi szolgáltatás is, mely igénybevételével a rászoruló lakosság, például fogyatékkal élők, idősek, babakocsival közlekedő kismamák, háztól házig is rendelhetnek buszt. Ebből a célból midibuszokat működtetnek. Kiváló lehetőség a betegszállítás egyes eseteinek helyettesítésére, ha valaki a szakrendelőbe kíván eljutni. Ez esetben házhoz kérheti a buszt. Ezek a szolgáltatások még alacsony igénybevétellel működnek, ami bizonyosan a lakosság tájékoztatásának a hiányából fakad, ezért elengedhetetlen ezeknek az alternatív utaztatási lehetőségeknek a rugalmas és kényelmes működéséhez a bevezetésükkel egyidejűleg megvalósított hatékony és célcsoportokat megfelelő platformokon, igényekhez igazítottan elérő kampányok, tájékoztatások megvalósítása.

4. A tömegközlekedési feltételek javításának előnyei

A telekocsi lakosság körében való terjesztése, általánossá válásának elősegítése, hatékony kampányainak és működtető vállalkozások kiépítésének szorgalmazása, segítése és támogatása belátható előnyökkel jár a járás településeinek működése érdekében és egyértelmű segítséget jelent a lakosság mindennapjaiban mind logisztika, mind költséghatékonyság, mind a közszolgáltatásokhoz való hozzáférési jog előmozdítása érdekében.

A telekocsi rendszer elterjedése és az iránytaxik bevezetése mellett szükséges ugyanakkor a tömegközlekedés megújítása mind a menetrendek igényfelmérések alapján történő újragondolása, mind a megállóhelyek elérhetőségének fejlesztése érdekében.

A kistelepülések lakossága számára településen belül gyakran és hatékonyan használt eszköze a kerékpár, mely a járás települései között való utazások tömegközlekedéssel kombinált eszközöként kiemelten fontos szerepet tölt be. Ennek megfelelően a tömegközlekedési eszközök megállóhelyein kerékpár elhelyezésére, biztonságos rögzítésére szolgáló alkalmatosságok elhelyezése nagyban ösztönözheti a lakosságot a kerékpár használatra, melynek az utazásban hatékonysági szerepe van és a lakosság szempontjából egészség megőrző szerepet tölt be.

Ezen felül a tömegközlekedés minőségi emelése érdekében elengedhetetlen a lakosság figyelemfelhívó tájékoztatása és érték közvetítő tudatformálása a tömegközlekedés szabályaira, közösségi feltételeire, hatékonyságnövelő és higiéniai szabályaira, érték megőrző viselkedési mechanizmusaira vonatkozóan. Mindez nem csak a fenntartók és működtetők érdekét szolgálja, hanem a lakosság hajlandóságát növeli a tömegközlekedési eszközök igénybe vételére, minden utas számára komfortosabb, biztonságosabb és méltányos utazást téve lehetővé.

5. A közutaztatás lehetőségeinek kiépülését célzó kampány, tájékoztatás, kommunikációs csatornák

A tömegközlekedésben felmerülő innovációk sajátossága, hogy működésüknek alapvető feltétele a lakosság nagyszámú igénybevétele, erős és általános hajlandósága a szolgáltatások igénybevételére. Ennek alapvető feltételei a lehetőségek igénybevételének rutinszerű, egyszerűen átlátható és rugalmas, gyors ismerete. A lakosságnak tisztában kell lennie egyfelől a lehetőségek célcsoportra vonatkozó hasznáról, a specifikus lehetőségi tényezőkről és biztos, átlátható és könnyen elsajátítható készségeket kell birtokolnia a lehetőségek igénybevételéhez. Ismernie kell az utazóközönségnek egyfelől a lehetőségi tényezőket, másfelől a lehetőségek igénybevételéhez szükséges alkalmazások, telefonos elérhetőségek, információs platformok kezelési módjait ahhoz, hogy minél hamarabb rutint szerezhessen ezek kezelésében, valamint elengedhetetlen ismernie a közutaztatás alternatív és megszokott módjainak az etikai, gyakorlati és hatékonysági szabályait és adott esetben ezek betartásának hiányából származó következményeit.

5.1. A lakosság körében, kiemelt figyelemmel a munkaerő mobilitás szempontjaira, a közutaztatási szolgáltatás igényfelmérésének lehetőségei

Az empirikus kutatás, strukturálatlan kérdőív alkalmazása mellett, szekunder elemzés folytatása szükséges. A kérdőív segítségével információk gyűjtése valósul meg a vállalatok első számú vezetőitől és HR szakembereitől a munkaerő-piaci mobilitás minőségéről és a munkáltatók által biztosított eszközök használatáról. Hatékony lehet cégvezetőkkel készített interjú is a mélyebb összefüggések és a sajátos helyi területi problémák feltárása érdekében. Az adatok elemzése kvalitatív és kvantitatív módszerekkel történhet, felhasználva a Központi Statisztikai Hivatal által rendelkezésre bocsájtható adatokat, illetve a Nemzeti Munkaügyi Hivatal és az Eurostat hivatalos honlapján található adatokat is.

Empirikus adatgyűjtés kérdőívek segítségével szükséges a munkavállalók körében, a szakszolgáltatók és közszolgáltatók intézményei közreműködésével, akár önkormányzati közreműködéssel. A felmérések már egyben felhívják a figyelmet a bevezetendő innovációk hasznára, elérési lehetőségére és az igényfelmérés mellett egyúttal a tájékoztatás és ismertetés valamint propagálás szerepét töltik be.

5.2. Célcsoportonként megvalósuló tájékoztatási felületek kidolgozása

A célcsoportok elérését szolgálja a szolgáltató intézményekben megvalósított igényfelmérés, ezen felül pedig sokszorosított ismertető kiadványok terjesztése mind a kisközségek szolgáltatói központjaiban, mind a központokba telepített közszolgáltatások intézményeiben. Szórólapok formájában részletesebb használati ismertetőket szolgáltatnak segítséget a lehetőségek rutinszerű igénybeviteléhez, ennek megkönnyítéséhez. Ezen felül fontos az idős korosztály célzott tájékoztatása fórum keretében, egyszerűsített és a fórum során egyéni igényekhez opcionalizált használati segédanyagok szétosztásával. A fiatalok körében az oktatási intézmény vállalhat szerepet vagy nyújthat befogadó terepet az ismertetés és tájékoztatás számára. A bevezetésre kerülő innovatív közutaztatási rendszerek külön fórumok keretében is propagálhatók, a buzdítás és kampány megfelelő arculata külön tervezési folyamat és összehangolt munka eredménye kell, hogy legyen.

A helyi hirdetési felületek és nyomtatott sajtótermékek valamint a közintézmények és kiemelten az önkormányzatok honlapjai külön figyelemfelkeltő tájékoztatást adhatnak mind a bevezetésre kerülő rendszerekről, mind a rendszerek megismerését szolgáló tájékoztatói lehetőségekről és használati segítséget nyújtó fórumairól. A közösségi média – a fiatal és középkorú célcsoport esetében kiemelt - szerepet játszhat mind a propagálásban, mind a rendszerműködtető applikációk helyi kiegészítő elemeiként működhetnek.

Fontos hangsúlyozni, hogy a valódi változáshoz dinamikus, több lépésből álló akciótervre van szükség. Elsőként meg kell ismerni az érintett célcsoportok igényeit, útvonalcéljait, habitusát és jellemzőit. Ezért első lépésként a kampány szerinti értelemben vett célcsoportokra kell osztani a lakosságot, majd fel kell mérni a csoportok jellemzőit, szokásait, ismereteit és a közlekedéshez való hozzáállását. A lakosságot mindenekelőtt csoportokra lehet osztani aszerint, hogy mennyire tájékozottak a fenntartható közlekedési rendszer tekintetében és mennyire hajlandóak annak fejlesztéséért lépéseket tenni.

Térségi telekocsi szolgáltatás feltételeinek kialakítása

Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás

2019.

Külön kampánycélcsoportba tartoznak azok, akik nem egyáltalán nem tájékozottak a fenntartható közlekedésről és külön csoportot képviselnek azok, akik a fenntartható közlekedésről leginkább informálódtak és ehhez igazodóan cselekvő hajlandóságúak. Mindegyik csoportot különbözőképpen kell megközelíteni és a lehetőségek kihasználása érdekében tájékoztatni.

A járásban a lakosság egy számottevő célcsoportja esetében elsődleges közlekedési módként jelenik meg a személyautó, és nem is tájékozottak az alternatív közlekedési módok tekintetében. Nem jelenik meg számukra elsődleges szempontként a fenntarthatóság, nem értik, miért lenne hatékonyabb, ha a közösségi közlekedést használnák utazásra, ezért cselekvéseik nincsenek összhangban a fenntarthatóságra irányuló innovatív törekvésekkel. Ez a csoport mindenféle korosztályba és jövedelmi kategóriába tartozó emberekből áll, sok esetben döntéshozókat is tartalmaz. A csoport úgynevezett mérlegelés előtti fázisban van a közutaztatási kampánytörekvések szempontjából.

Másik csoportban meghatározható a lakosságnak az a része, melynek tagjai ismerik a közösségi közlekedés előnyeit, mégis szívesebben használnak személyautót a hétköznapjaik lebonyolításában. Találkoztak már a közösségi közlekedési rendszerekkel, használták már és ismerik előnyeit. Ezt a csoportot könnyebb ösztönözni az innovatív lehetőségek következetes használatára, mint az első csoportot. Ezt a csoportot ebben a tekintetben a mérlegelés fázisában van álló csoportként határozzuk meg.

A közutaztatás igénybevételére még nagyobb hajlandóságot mutató célcsoport, melynek tagjai nincsenek feltétlenül teljes mértékben meggyőződve a közösségi közlekedés fenntarthatóságáról, de meglehetősen fogékonyak a rendszer környezeti és társadalmi előnyeire, és hajlandóak lépéseket tenni ennek érdekében. Legnagyobb számban, de nem teljes lefedettséggel, a fiatalok tartoznak ebbe a célcsoportba, mely a közutaztatás propagálása szempontjából előkészülési fázisban határozható meg.

Térségi telekocsi szolgáltatás feltételeinek kialakítása

Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás

2019.

A cselekvő fázisban megnevezett célcsoport tisztában van azzal, mely közlekedési módok a legfenntarthatóbbak, és szívesen részesíti azokat előnyben a többivel szemben. Ennek a csoportnak a fenntarthatósággal kapcsolatos ismeretei a járás lakosságát illetően legtöbb esetben együttesen megállapíthatóak a tömegközlekedés igénybevételének szükségével.

Ez a célcsoport könnyen megérti a közutaztatás környezeti és társadalmi előnyeit, és a közösségi közlekedés rendszeres használóiként hamar nyitottá válik annak innovatív, egyéni igényekhez hatékonyabban igazodó, költséghatékony és előremutató új lehetőségei iránt. A lakosság fenti szempontok szerinti felosztása nagyon hasznos, mivel leírja a különböző csoportokat és rájuk szabott, tájékozottsági szintjüknek megfelelő egyedi megközelítési módokat kínál. Hasznos és szükséges a fenti csoportosítást további kategóriákkal kiegészíteni amivel még jobban meg lehet érteni az egyes csoportokat és ebből kifolyólag hatékonyabb stratégiákat lehet kialakítani a kampányok és tájékoztató eszközök kidolgozására. A célcsoportok meghatározásában differenciapontok lehetnek életkor, anyagi háttér, társadalmi szerep, stb.

A célcsoportokkal meg kell ismertetni a konkrét közösségi közlekedési modellek adatait, például annak bizonyítékait, hogy miért a közösségi közlekedés a leginkább fenntartható közlekedési mód, hogy az egyéni és közösségi életminőségre milyen pozitív hatásokkal van egy fenntartható közösségi közlekedési rendszer, illetve milyen előnyei és hatásai vannak a települések gazdaságára és a környezetre.

A stratégia második lépése a célcsoportok meggyőzése arról, hogy átformálja szokásait és válassza a fenntarthatóbb közösségi közlekedési rendszert. Szemléletformálásról van tehát szó a közösségi közlekedéssel kapcsolatban. Erős és pozitív üzenetet kell átadni, a megfelelő arculati kidolgozottság háttérével. A stratégia harmadik, végső lépése annak elérése, hogy a célcsoport valóban használja a közösségi közlekedési módokat. Ismertetni kell a bevezetett lehetőségek alkalmazási módjait, a következetes használat előnyeit és egyszerű működési feltételeit.

Térségi telekocsi szolgáltatás feltételeinek kialakítása

Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás

2019.

A kampánystratégia elemeként később visszatekintő felmérést kell végezni a kampány hatékonyságának utólagos felmérésére illetve a bevezetett közutaztatási rendszerek esetleges igény szerinti módosítási szükségleteinek feltérképezése érdekében. A felmérés megvalósulhat mind személyes fórumszervezés keretében, mind email-ben szétküldött kérdőívek és tájékoztató híradások formájában.

Az online kampány mellett továbbra is elmaradhatatlan az intézményekben kifüggesztett plakátok, tömegközlekedési megállóhelyek közelében elhelyezett tájékoztatók, osztogatott szórólapok népszerűsítő módja és promóciós napok szervezése a célcsoportok számára. A figyelemfelhívó, tájékoztató és információs kampány az új lehetőségek bevezetése mellett lehetővé teszi, hogy az utasok önállóan, félelem és aggodalom nélkül használják a közösségi közlekedést. Az elsődleges célcsoportok az idős korosztály, a mozgáskorlátozottak, a tanulási nehézséggel küzdők és az iskolás gyerekek. A tájékoztatás tartalmát a résztvevők igényeihez kell igazítani, különböző tényezőket figyelembe venni, pl. fizikai hozzáférhetőséget, az utazás megtervezésének nehézségeit, információforrások kezelésének kérdését, a felhasználási mechanizmusok megértésének kérdését és a viselkedésbeli kérdések megtárgyalását.

A kampány lefolytatásában kiemelt szerepe van az önkormányzatok vonatkozó szakembereinek, intézményvezetőknek, jogi szakértőknek, helyi televíziós riportműsor vezetőknek, közszereplőknek, a téma szakembereinek, a rendszerek működésében sikeres vállalkozást vezető magánszemélyeknek vagy szolgáltatóknak illetve a nevelési- és oktatási intézmények dolgozóinak.

6. A telekocsi rendszer és az iránytaxik bevezetésének munkahelyteremtő és településközi struktúraemelő szerepe

Az elmúlt évtizedekben a szolgáltatók országos szinten megtapasztalhatták, hogy a fogyasztók meggyőződtek arról, jól és megbízhatóan működnek az autómegosztó szolgáltatások. Egyre inkább szokássá válik és beépül az ország lakosságának mindennapjaiba a közösségi autózás. A járásból kifelé áramló utazások során már bevett a közösségi autómegosztó szolgáltatások igénybevétele, ennek a járáson belüli mindennapos, hétköznapi megoldásait magában foglaló lehetőségének elterjesztése a feladat. Az elköteleződés a nemzetközi felmérések alapján is elkerülhetetlen lépés. Ez a tendencia pedig az egyes szolgáltatókat is lépéskényszerben tartja, ennek értelmében saját adat alapú újításokkal és rugalmas használati megoldásokkal, fejlesztésekkel állnak elő folyamatosan ami további ösztönzője a rendszer felhasználási arányának.

Ezeknek a tényeknek a birtokában biztos és folyamatos megélhetés biztosítására alkalmas vállalkozás indítására nyújt lehetőséget a járás személyautóval vagy kisbusszal rendelkező lakossága számára, a helyi kapacitások betöltése erejéig. Ezeknek a vállalkozásoknak az elősegítése, kidolgozása, költségvetés tervezése és jogi tájékoztatása hozzájárul a járás településeinek munkahelyteremtő szándékának teljesítéséhez és a lakosság lehetőségeinek bővítéséhez.

A munkaerő szállításra kiválóan alkalmas telekocsi rendszer és iránytaxi rendszer nem csak kényelmet biztosít a munkavállalók számára, hanem jelentősen csökkenteni tudja a munkába eljutás idejét is, ezáltal hozzájárul a munkahelyek munkarendjének időben való megkezdéséhez, megbízható és rugalmas eléréséhez.

Térségi telekocsi szolgáltatás feltételeinek kialakítása

Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás

2019.

A helyi járatokkal történő munkába járás sok esetben csak többszöri átszállással közelíthető meg, esetenként hosszabb várakozási idővel és nem a munkarendhez igazított menetrenddel. Mindezekre a körülményekre való tekintettel a munkába érkezők pontossága nem biztosított illetve a munkakedv és ezáltal a hatékonyság csökkenését idézi elő. Ennek figyelembe vételével a közösségi utazásszervezés kiépülése a települések hatékonyságnövelését szolgálja.

Mindezekon a lehetőségeken felül elengedhetetlen a hagyományos tömegközlekedést fenntartó közlekedésszervezés, az Önkormányzatok közigazgatási határait átlépő személyszállítás működtetési feltételeinek biztosítása érdekében a települések közötti közlekedés összehangolása.

A közutaztatási innovációk a versenyképes, járás szinten koordinált, a felmerülő utazási igényeket követő, magas szolgáltatási színvonalú közlekedési közszolgáltatási rendszer kialakítását szolgálják.

6.1. A lakosság közutaztatásba való bekapcsolódási lehetőségének elősegítése személyszállító mikro vállalkozások indításának támogatásával

Az iránytaxi rendszer bevezetéséhez és a telekocsiztatás folyamatos és megbízható működésének elősegítéséhez szükséges új vállalkozások indításának keretében elkötelezett munkavállalók bevonása a lakosság köréből. Fontos tisztázni a közösségi autómegosztó személyszállítás ezen módjaiban dolgozó sofőrök és utaztatás szervezők munkaviszonyait, költségvetési tényezőit és működtetésük jogi és piacképesség szempontjából felmért feltételeit. Ezen felül szükséges a vállalkozásindítás gyakorlati és elméleti ismereteiről való tájékoztatás és segítségnyújtás.

Térségi telekocsi szolgáltatás feltételeinek kialakítása

Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás

2019.

A kiépített vállalkozások összehangolásának és fenntartásának ellenőrző és támogató figyelemmel kísérése és tanácsadói tevékenység szintén része a programnak. A rendszernek szükséges részei azok a sofőrök, akik csak alkalmi jelleggel vállalnak fuvarozást. A munkaviszony meglétének kérdése azoknál a sofőröknél és utaztatásszervezőknél merül fel, akik főtevékenységként vállalnak részt a közutaztatásban. A jogviszony minősítése azért lehet fontos, mert munkaviszony esetén a sofőröket megilletné a minimálbér, a felmondási idő, illetve a munkaviszonyra jellemző egyéb jogosultságok.

Fórumok, résztvevői jelentkezéssel látogatható tájékoztató alkalmak szervezése segíti a vállalkozásindítás jogi és gyakorlati ismereteinek átadását. Egyéni konzultációra való lehetőség biztosítása szükséges. A gyenge utasítási jogot az erős ellenőrzési jog kompenzálja, mely tovább árnyalja a munkajogi kérdés megítélését. Azonban nem sétálhatunk el amellett sem, hogy az Oszkár nem biztosít sem gépjárművet, sem ennek fenntartásához szükséges fedezetet a sofőr számára.

6.1.1. Tájékoztatás, propagálás

A közutaztatási rendszerekbe való bekapcsolódás előmozdítására a leghatékonyabb módszer lakossági fórumok szervezése településenként, munkahely teremtő program keretében való tájékoztatás és a rendszerek bemutatásának a vállalkozó szempontjait előtérbe helyező fórumai, az egyéni kérdésekre való személyes válaszadás lehetőségének biztosításával. A fórumok szervezésén felül és a fórumok látogathatóságáról való tájékoztatásról való híradás érdekében hatékony platformok a helyi televíziók, közösségi médiákban való megosztások, kifüggesztések és szórólapok terjesztése.

Térségi telekocsi szolgáltatás feltételeinek kialakítása

Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás

2019.

6.1.2. Képzés

A fórumokat követően a vállalkozás indítását elhatározó lakosság számára szükséges 2-3 napos képzések szervezése, melyben tematikus tájékoztatást kaphatnak a közlekedési politikákról és intézkedésekről, információkat és követendő példákat ismerhetnek meg. A projekt céljai közé tartozik a piaci igényekről való előzetes tájékozódás, felmérések eredményeiről való tájékoztatás illetve a vállalkozói szándék erősítését célzóan a fenntartható közlekedési tevékenység előnyeinek ismertetése. A képzés része mini-projektek kidolgozásának segítése, irányítása. A képzési anyag céljai között helyet kap egy intervenció program kialakítása, ami az ismeretterjesztésre és a vezetési és kommunikációs szokások formálására összpontosít. Ezek a képzés témák együttesen hatékony cselekvéssé alakítják a fenntartható közlekedés felfogását, és a közlekedési munkamegosztást a fenntartható közlekedési módok felé billentik.

Fontos cél a közösségi közlekedési rendszerek megbízhatóságának előmozdítása, a balesetek lehetőségének minimálisra szorítása, a járművek meghibásodására vonatkozó, az utazóközönség számára legkényelmesebb és legmegbízhatóbb megoldások ismertetése. Továbbá része a képzésnek a helyi praktikus útvonalak ismertetése, a forgalmi torlódások csökkentése érdekében a központokban való navigáció optimalizálásának stratégiai tanácsadása és a munkaidő- meghatározásban és költségvetési eligazodásban való összehangolt és fenntarthatóságot szem előtt tartó tájékoztatás. Fontos tartalmi eleme a képzésnek az egyik fő célcsoport, a csökkent képességű, mozgáskorlátozott utasok szállításának feltételeinek kidolgozása.

A képzések szervezése és célja között magas a költséghatékonyság, tekintve, hogy főleg személyi költségek és marketinganyagok költségei merülnek fel. A tanfolyam terve és az oktatási anyagok pár hónapon belül elkészíthetők és gyorsan megvalósíthatóak. Főbb érintett szereplői lehetnek közlekedési rendszer üzemeltetői, hatóságok és közösségi közlekedési szövetkezetek, helyi hatóságok.

Térségi telekocsi szolgáltatás feltételeinek kialakítása

Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás

2019.

6.1.3. Jogi tanácsadás

Szükséges a közutaztatásba bekapcsolódó vállalkozásindítók jogi tájékoztatása az adó- és engedélykötelességgel kapcsolatosan és a jogi felelősség kérdéseit illetően. Fontos annak meghatározása, hogy mikor minősül üzleti, engedélyköteles tevékenységnek a közautóztatás. Ki kell térnie a jogi tájékoztatásnak arra, hogy a sofőrök milyen előnyökre tehetnek szert és arra, hogy miben kell megfelelniük a hatóságoknak.

Fontos annak az ismertetése az elvárásoknak való megfelelés lehetőségének biztosítása arra vonatkozólag, hogy a Közlekedési Hatóság, a helyi önkormányzat közlekedés-szervezője, valamint a Fogyasztóvédelmi Hatóság ellenőrizheti a az üzleti sofőrök tevékenységi engedélyét.

6.1.4. Összehangolt működési feltételek kialakításának elősegítése

A képzési koncepció célja az általános tájékoztatáson túl, hogy egyúttal személyre szabott tájékoztatást is nyújtson és a vállalkozást indítók egységes, összehangolt munkaszervezését elősegítse, támogassa, és felügyeleti lehetőséget biztosítson, a vállalkozások fenntarthatóságának érdekében. Ez a szempont különösen jelentős a csökkent mobilitású utazóknak szánt szolgáltatás szempontjából, akiknek kiemelten fontos, hogy előre megtervezhessék akadálymentes utazásukat. A vállalkozók közötti együttműködés létrehozása hatékony információ nyújtás és rugalmas szolgáltatás szempontjából, segítve a közösségi közlekedés akadálymentes és járműveinek hozzáférhetőségét.

Az összehangolt működési cél a járást lefedő léptékben a legoptimálisabb mind a vállalkozások fenntarthatósága, mind a járás településeinek működése, mind a közutaztatási szolgáltatásokat igénybevevők igényei szempontjából.

Térségi telekocsi szolgáltatás feltételeinek kialakítása

Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás

2019.

7. Összegzés

A Cigándi Járás infrastrukturális fejlesztését előmozdító közösségi utaztatás alternatív módjainak a bevezetése nem csak a lakosság igényeinek megfelelő, rugalmas és kényelmes, megbízható alternatívát szolgáltat a közutaztatásban. Ezen felül segíti a járáson belül elérhető közszolgáltatások hozzáféréseinek biztosítását a hátrányos helyzetű csoportok számára és azoknak a helyzetekben is megoldását nyújthat, melyekben a tömegközlekedés menetrend szerint működő autóbuszjáratái nem szolgálnak kielégítő lehetőséggel.

A fenti célok megvalósítása mellett az intézkedések munkahelyteremtő és a környezettudatosság és fenntarthatóság vonatkozásában tudatformáló valamint az együttműködést szolgáló közösségformáló szerepet is betöltenek.

A fenti dokumentumban ismertetett program jelentős érdeme, hogy kidolgozása a célokhoz mérten alacsony költségvetésből megvalósítható.